



**WIZERUNEK ARTYSTY
W PIEŚNI XXIV JANA
KOCHANOWSKIEGO**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Sabina Furgoń
Dorota Dąbrowska
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Wizerunek artysty w *Pieśni XXIV* Jana Kochanowskiego

Klasa / czas trwania zajęć:

klasa I / 45 minut

Cele:

Uczeń:

- przypomina biografię Kochanowskiego;
- przedstawia obraz artysty ukazany w wierszu;
- wyjaśnia nawiązanie do Horacego;
- szuka rozwiązań do postawionego problemu;
- pracuje w grupie;
- rozwija kompetencje kluczowe.

Metody/techniki/formy pracy:

- metoda problemowa;
- analiza interpretacyjna tekstu literackiego;
- metaplan;
- indywidualna, grupowa;
- praca z całym zespołem klasowym.

Środki dydaktyczne:

- *Pieśń XXIV* J. Kochanowskiego, <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/piesni-ksiegi-wtore-piesn-xxiv.html>;
- Film edukacyjny *Jan Kochanowski*, <https://www.youtube.com/watch?v=VjOM4EdJqfM>.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

Nauczyciel zapoznaje uczniów z filmem *Jan Kochanowski* (<https://www.youtube.com/watch?v=VjOM4EdJqfM>), podczas którego młodzież wypisuje gatunki tworzone przez artystę i fakty biograficzne. Inną możliwością jest wykorzystanie materiałów samodzielnie przygotowanych przez uczniów w lekcji na temat: Czy biografia renesansowego poety może być źródłem inspiracji dla współczesnego człowieka?

Część właściwa:

Nauczyciel dzieli klasę na grupy. Uczniowie czytają tekst *Pieśni XIX*: (<https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/piesni-ksiegi-wtore-piesn-xxiv.html>). W grupach wypisują cechy człowieka przedstawione w utworze i popierają je cytatami. Po przedstawieniu efektów pracy uczniowie formułują tezę o dwoistości natury

podmiotu lirycznego – jako człowieka (istoty śmiertelnej) i jako artysty (twórczość zapewni mu nieśmiertelność). Przedstawiają wniosek o przechodzeniu od ogólnego przedstawienia człowieka do ukazania jego zadań w życiu. Nauczyciel prosi o przypomnienie tekstu antycznego, w którym został podjęty ten temat lub naprowadza uczniów, cytując fragment pieśni Horacego *Wybudowałem pomnik...*; prosi o przypomnienie znaczenia słów *non omnis moriar*, wyjaśnia także nawiązanie w utworze Kochanowskiego do Orfeusza – uczniowie interpretują wskazany fragment.

Część podsumowująca:

Uczniowie na tablicy tworzą metaplan, przedstawiający różne rozwiązania problemu: co zapewnia artyście nieśmiertelność i sławę? Proponują rozwiązania i zapisują sugestie.

Zadanie domowe:

Podaj przykłady współczesnych artystów, którzy zapisali się w kartach historii. Uzasadnij stwierdzenie, że ich twórczość na zawsze pozostanie w pamięci. Nauczyciel wyjaśnia, że w pracy domowej można wykorzystać biografie artystów reprezentujących różne dziedziny: muzyków, malarzy, literatów.

Komentarz metodyczny:

Podczas zajęć w grupach należy kontrolować czas, aby uczniowie nie przeznaczili go na luźne rozmowy, a wspólnie poszukiwali rozwiązania problemu. Uczniowie nie tylko badają przesłanie tekstów, ale wskazują na rolę perswazyjną, określają jej znaczenie w życiu codziennym, w szkole, w pracy, potrafią wskazać jej przydatność także na rynku pracy.

Podczas prezentacji uczniów z problemami edukacyjnymi należy docenić nawet najmniejsze zaangażowanie i wyróżnić ich pochwałą w celu wzmocnienia. Zastosowane w lekcji metody kształtują umiejętność pracy w zespole, która jest elementem ułatwiającym komunikację i wspólne dochodzenie do rozwiązania problemu, odnosząc się do potrzeb rynku pracy. W lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, nauk przyrodniczych, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się.